

Hållbarhetens mänskliga byggstenar – om betydelsen av engagerade tjänstemän i det lokala miljömålsarbetet

Kerstin Bartholdsson, Göteborgs universitet

Kerstin Bartholdsson från Göteborgs universitet besökte CERUM och gästade ACANALYS seminarier med ytterligare ett perspektiv och inspel i debatten om hållbar regional tillväxt/utveckling. Seminariet byggde på avhandlingen ”Hållbarhetens mänskliga byggstenar – om betydelsen av engagerade tjänstemän i det lokala miljömålsarbetet”. Studien är indelad i tre delar, som följer av nedan.

Tjänstemannens betydelse

Det är idag känt bland de flesta, det brukar därför sägas att; ”Hållbar utveckling ska genomsyra all politisk verksamhet.” Detta är väl vedertaget fundament, på vilka kommunala/politiska beslut fattas. Tjänstemannen är den person på kommunal nivå som genomför de politiska besluten, ofta kallad för den oberoende verkställaren. Bartholdsson belyser i sin avhandling, personen bakom titeln ”kommunal tjänsteman”; dennes egenskaper och om engagemang har betydelse för hur miljömålsarbetet avancerar på den lokala nivån. Bartholdsson ställer sig frågan; varför uppvisar olika kommuner så stora skillnader i miljömålsarbetet. Frågan har således många olika svar, där en driven och engagerad eldsjäl står för delar av den samlade förklaringen.

Engagemangets ursprung och betydelse

I ett nästa skede kan det sägas att det som skapar engagemang är förmågan som dessa människor har, förmågan att se möjligheterna i tillvaron och att förverkliga sina egna visioner. Att vara tjänsteman är en sak, att vara engagerad, att vara en eldsjäl i arbetet en annan.

Av resultaten framhölls en schablonmässig idealtyp, nämligen Balanskonstnären som den som bäst fångas upp av ett genuint miljöintresse både på privata och offentliga planet. Studien bygger på intervjuer med eldsjälarna själva där dessa får svara på

frågor som var deras engagemang bygger på, hur det började med mera. Bland svaren framkommer att eldsjäl är något man föds till, påfallande ofta förekommer bland de intervjuade att engagemanget mer eller mindre "alltid har funnits" eller var något som kom med "modersmjölken".

Mer eller mindre grönt

Där den första delstudien kartlägger aktörerna i miljömålsarbetet tar den tredje vid och försöker kartlägga det faktiska miljömålsarbetet i en kommun. Centralt är professionen, kommunal vana av miljöfrågor, miljövärderingar på den lokala nivån. Studiens viktigaste slutsatser om den engagerade eldsjälen styrker tesen att eldsjälari är av betydelse för hur miljömålsarbetet avancerar. Det framkom även att eldsjäl är svårt att lära sig. Målstyrningen som upprättandet av de 16 miljömålen medfört har ökat utrymmet för handling hos den lokale miljöarbetaren, ökat utrymmet för eldsjälari. Sammanfattningsvis; eldsjälari behövs, inte minst i miljömålsarbetet.

Kontakta:

[Kerstin Bartholdsson](#)

Läs mer:

Avhandlingen: ["Hållbarhetens mänskliga byggstenar – om betydelsen av engagerade tjänstemän i det lokala miljömålsarbetet"](#)